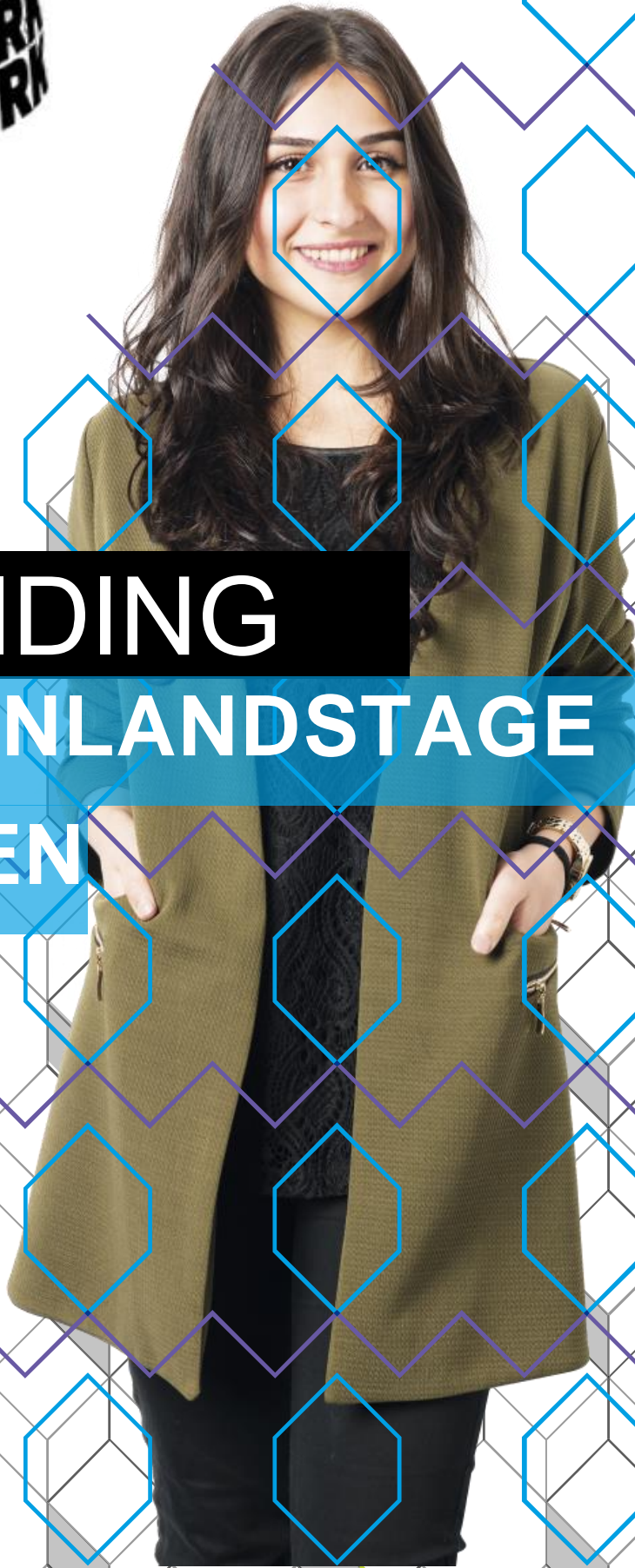

MAAK WERK
MAAK WERK
MAAK WERK

HANDLEIDING

BUITENLANDSTAGE

STUDENTEN

MB
AMERSFOORT

Inhoud

INLEIDING	3
STAPPENPLAN IBPV	4
1 Wil ik naar het buitenland?	4
2 Mogelijkheden binnen de opleiding	4
3 Oriëntatie op mogelijke stageplekken	5
4 Opstellen stageplan	5
Persoonlijke leerdoelen	5
Gewenste stage	5
Stage opdrachten	6
5 Contact leggen met buitenlands bedrijf	6
6 Huisvesting	6
7 Praktische voorbereiding	7
Begroting kosten/inkomsten	7
Studiefinanciering & OV	8
Studentenkaart	8
Erasmus+	9
Verzekeringen	9
BPV-overeenkomst op laten stellen	10
Paspoort, visum, NIE-nummer	10
Gezondheidsrisico's en vaccinaties	11
Taal en cultuur	11
Duurzaamheid	11
8 Vastleggen afspraken	12
9 Uitvoering	12
Contact met school en je stagebegeleider	12
Calamiteit tijdens je stage	12
10 Afronding van je stage	13

Colofon

Uitgave:
Vastgesteld door college van bestuur:
Instemming studentenraad:
Kenmerk cvb vastgesteld:
Afkomstig van:

MBO Amersfoort

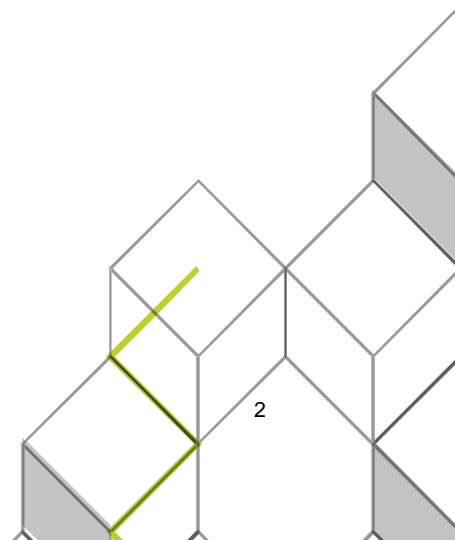
n.v.t.

n.v.t.

n.v.t.

Odyle de Roos / Susanne Hendriks

BIJLAGE 1 - CHECKLIST IBPV	14
BIJLAGE 2 - CHECKLIST IS EEN INTERNATIONALE STAGE IETS VOOR JOU?	16
BIJLAGE 3 - ERASMUS+	17
BIJLAGE 4 - OPDRACHT DUURZAAMHEID/ SUSTAINABILITY	18

Inleiding

Naast een stage (BPV) in Nederland is het in een heel aantal gevallen ook mogelijk om een stage in het buitenland te doen (IBPV, Internationale BPV). Net als in Nederland werk je dan aan je kennis, vaardigheden en houding die voor de beroepsuitoefening nodig zijn. Daarnaast word je nog voor andere uitdagingen gesteld, je krijgt te maken met een andere cultuur en/of taal en je bent veel meer op jezelf aangewezen. Een mooie kans om je persoonlijk en beroepsmatig te ontwikkelen!

Een stage in het buitenland biedt volop kansen om nieuwe mensen te leren kennen, nieuwe gewoontes te ervaren, een andere taal te spreken en veel over jezelf te weten te komen. Tegelijkertijd vraagt het ook om een gedegen voorbereiding en komt er wel wat meer bij kijken dan een stage in Nederland.

Deze handleiding helpt je om je buitenlandstage goed voor te bereiden en vervolgens met succes te doorlopen. Zorg dus dat je deze handleiding goed volgt!

Veel succes!

Stappenplan IBPV

In deze handleiding vertellen we je waar je allemaal aan moet denken en wat je moet gaan regelen. Je ziet stapsgewijs wat je allemaal moet doen. De volgende stappen komen aan bod:

1. Wil ik naar het buitenland?
2. Mogelijkheden binnen de opleiding
3. Oriëntatie op mogelijke stageplekken
4. Opstellen stageplan
5. Contact leggen met buitenlands bedrijf
6. Huisvesting
7. Praktische voorbereiding
8. Vastleggen afspraken
9. Uitvoering
10. Afronding van je stage

1 Wil ik naar het buitenland?

Misschien heb je een enthousiast verhaal gehoord van een vriend/vriendin of familielid en heb je het plan opgevat om in het buitenland stage te gaan lopen. Het is belangrijk dat je goed nadenkt over een aantal zaken voordat je een beslissing neemt.

- Voorbereidingen: heb je genoeg tijd om deze buitenlandstage goed voor te bereiden?
- Taal: spreek je de taal (Engels en/of taal van het land) voldoende of heb je tijd om de taal beter te leren?
- Cultuur: vind je het leuk om in een andere cultuur te gaan werken/leven en geconfronteerd te worden met andere normen en waarden?
- Weg van huis: heb je last van heimwee? Kun je zo lang zonder je vriend/vriendin? Wil je je bijbaantje er voor opzeggen?
- Zelfstandigheid: vind je het leuk om zaken helemaal zelf te moeten regelen, ben je daar zelfstandig genoeg voor?
- Kosten: een stage in het buitenland gaat meestal gepaard met extra kosten, wil je die investering doen?
- Motivatie: waarom wil je naar het buitenland, wat wil je daar gaan leren/ontwikkelen?
- Leeftijd: ben je 18+ op het moment dat je op stage gaat? Veel stagebedrijven hebben dit namelijk als eis. Ben je tussen de 18 en 21 jaar dan vragen wij of je ouders achter jouw plan staan en willen ondertekenen.

Een website waar je veel nuttige informatie kan vinden over een stage in het buitenland is www.wilweg.nl en in bijlage 3 vind je een checklist die kan helpen om je beslissing te nemen.

2 Mogelijkheden binnen de opleiding

Het kan per opleiding verschillen welke mogelijkheden er zijn om een buitenlandstage te doen. Neem dus ruim op tijd (minimaal 3 maanden voor de start van je stage) contact op met de BPV-coördinator of SLB-er van jouw opleiding om te bespreken wat er mogelijk is. De buitenlandstage moet passen in je studieloopbaan en moet voldoen aan de opleidingseisen.

Vanuit MBO Amersfoort vindt er jaarlijks voorlichting plaats. Bij sommige opleidingen wordt daarnaast uitgebreid voorlichting gegeven over buitenlandstages, andere opleidingen laten het initiatief bij jou liggen. In dat geval is het belangrijk dat je op tijd in gesprek gaat met je BPV-coördinator om te bespreken wat er mogelijk is.

3 Oriëntatie op mogelijke stageplekken

Als blijkt dat er mogelijkheden zijn voor een stage in het buitenland kun je op zoek naar een stageplek. Belangrijk is dat het bedrijf waar je stage wilt lopen erkend is door SBB (Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven). De SBB is verantwoordelijk voor het werven, erkennen en ondersteunen van leerbedrijven. Leerbedrijven zijn bedrijven waar MBO-studenten terecht kunnen voor het praktijkdeel van hun opleiding en zij bewaken de kwaliteit van de stagebedrijven door een erkenning af te geven. Ze hebben een speciale website waarop je alle leerbedrijven kunt vinden die al erkend zijn¹. Op deze site staan ook buitenlandse bedrijven. Mocht je een bedrijf op het oog hebben dat nog niet erkend is, dan moet deze erkenning geregeld worden². Bespreek dit tijdig met je BPV-coördinator (of SLB-er).

Het is van groot belang dat je in goed overleg met je BPV-coördinator een keuze maakt voor een stagebedrijf. Als je straks in het buitenland bent is het heel vervelend als je er dan achter komt dat er geen adequate begeleiding is, je stageplaats ongeschikt is voor je niveau of verzekeringen niet op orde zijn.

Wellicht zijn er al vaste partners waar school goede afspraken mee heeft gemaakt. Informeer daar naar bij je opleiding. Mogelijk zijn er medestudenten met een ervaring in het buitenland. We raden je aan om vooral ook met hen in gesprek te gaan om te leren van hun ervaringen.

Er zijn ook bemiddelingsbureaus die je kunnen helpen om een stageplek te vinden. Deze bureaus bemiddelen dan tussen jou en stagebedrijven en regelen bijvoorbeeld ook huisvesting voor je. Daar zijn dan bemiddelingskosten aan verbonden. De ervaringen met dit soort bureaus zijn wisselend (ze doen niet altijd wat ze beloven). Overleg altijd met je BPV-coördinator voordat je in zee gaat met zo'n bemiddelingsbureau.

4 Opstellen stageplan

Tijdens je stage ga je aan de slag om je zowel beroepsmatig als persoonlijk te ontwikkelen. Maak een stageplan waarin je de volgende zaken beschrijft:

Persoonlijke leerdoelen

Beschrijf welke persoonlijke leerdoelen je hebt en hoe je hier aan wilt gaan werken tijdens je stage. Daarbij kun je jezelf de volgende vragen stellen:

- Welke specifieke kennis en vaardigheden moet/wil je leren?
- Welke kerntaken en werkprocessen moeten aan bod komen?
- Wat hoop je te kunnen doen?

Gewenste stage

Het is belangrijk dat je goed nadenkt over wat je zou willen in een stage. Wat voor soort bedrijf of baan heb je voor ogen, wat heb jij een leerbedrijf te bieden, hoe ga je jezelf presenteren? De antwoorden op deze vragen zijn straks ook belangrijk bij je sollicitatie.

Beschrijf de volgende zaken:

- Motivatie: waarom wil je een buitenlandstage? Wat voegt dit voor jou toe?
- Verwachtingen: welke wensen heb je ten aanzien van je buitenlandstage?
- Leerdoelen

¹ www.stagemarkt.nl

² <https://www.s-bb.nl/bedrijven/erkenning/erkenning-buitenlandse-leerbedrijven>

- Voorbereiding: welke voorbereiding denk je nodig te hebben en hoe ga je dat doen (denk aan taal, cultuur, praktische zaken)
- Tijdsplanning: voorbereiding, organisatie, uitvoering en afronding

Stage opdrachten

Neem in je stageplan ook de opdrachten mee die je vanuit je opleiding tijdens je stage moet uitvoeren. Deze opdrachten zal je moeten kunnen uitleggen of als er een vertaalde versie is van deze opdrachten is het handig om deze mee te nemen. Je BPV- coördinator kan samen met jou hiernaar kijken.

5 Contact leggen met buitenlands bedrijf

Voor elke stageplek moet je solliciteren (tenzij de opleiding dit anders heeft geregeld). Je moet een sollicitatiebrief schrijven met je motivatie en een CV. Deze brief zal meestal in het Engels (of een andere taal) geschreven moeten worden. Voor het CV kan je gebruik maken van het Europass CV en taalpaspoort (<https://europass.cedefop.europa.eu/nl/documents/curriculum-vitae>), overleg dit met je BPV-coördinator.

Het is zinvol om deze brief te laten checken door je taaldocent. Hij/zij heeft wellicht nog nuttige tips zodat de brief (nog) beter wordt. In je brief moet aan de orde komen:

- Wie ben jij: interesses, motivatie;
- Wat zijn je leerdoelen: welke opleiding doe je, wat kan je al en wat wil je leren;
- Wanneer is je stage: in welke periode wil je stagelopen;
- Vragen: wat wil je nog weten over het bedrijf?

Afhankelijk van het bedrijf zal je mogelijk uitgenodigd worden voor een sollicitatiegesprek of interview. Dit zal dan vaak telefonisch of via skype/face-time zijn.

6 Huisvesting

Uiteraard heb je huisvesting nodig als je in het buitenland stage gaat lopen. Het is verschillend per stage hoe dit geregeld is. Soms regelt school dit, soms een intermediair (organisatie die bemiddeld tussen jou als student en het stage-bedrijf) en soms moet je het helemaal zelf doen. Zoek dit goed uit bij je opleiding.

Mogelijke opties voor huisvesting zijn:

- Studentenhuisvesting bij een school of in de stad
- "home stay" in een gastgezin
- Bed & breakfast
- Jeugdherberg
- Airbnb
- Hotel
- Kamer of appartement bij een huisbaas of vrienden/familie
- Zelfstandig (eventueel samen met anderen) huren van een appartement
- Huisvesting via een bemiddelingsorganisatie die ook je stage heeft geregeld

Andere handige sites zijn:

- <https://www.craigslist.org/about/sites?lang=en&cc=gb>
- <https://www.couchsurfing.com/>
- <http://easy-apartments-to-rent.com/>

LET OP: bovenstaande “andere handige sites” koppelen vraag en aanbieder aan elkaar, ongeveer zoals bij Marktplaats. Er is geen controle op de betrouwbaarheid.

Realiseer je goed dat jij (en niet de school) het contract aangaat als huurder. Je zult vaak een borg moeten betalen, mogelijk zijn er extra kosten voor gebruik van energie en schoonmaak. Deze verplichting ga jij als persoon aan!

Verzeker je ervan dat je zaken doet met een betrouwbare partij en maak nooit zo maar geld over.

7 Praktische voorbereiding

Er zijn heel veel zaken waar je aan moet denken voor je op stage gaat in het buitenland.

Begroting kosten/inkomsten

Kosten

De kosten van een stage in het buitenland zijn vaak hoger dan die van een stage in Nederland. Het is verstandig om vooraf een begroting te maken zodat je duidelijk hebt met welke (extra) kosten je te maken krijgt. Je moet rekening houden met de volgende kosten:

- Reiskosten naar/vanuit buitenland
- Logies/wonen
- Maaltijden (ontbijt, lunch, diner)
- Woon-werk vervoer ter plaatse
- Communicatiekosten (telefoon, internet)
- Eventuele kosten bemiddelingsbureau
- Persoonlijke uitgaven (uitgaan, toeristische uitstapjes)

Inkomsten

Naast kosten heb je ook inkomsten. Je kunt een uitwonende beurs aanvragen bij DUO, je OV-kaart stopzetten (+/- € 90 per maand) en een enkele keer krijg je een stagevergoeding. Bij sommige stages is het zo dat kost- en inwoning geregeld wordt door het stagebedrijf (daar hoef je dan geen kosten voor te maken). Soms worden de reiskosten voor woon – werkverkeer vergoed.

Begroting stagekosten	
uitgaven	
Reiskosten (ticket)	€
Huur	€
Leefgeld (eten, drinken etc.)	€
Lokaal vervoer	€
Uitgaan	€
Verzekeringen	€
Kosten paspoort, visum	€
Inentingen	€
Bemiddelingsbureau	€
Taalcursus	€
Telefoonkosten	€
Culturele kosten	€
Overige kosten in het buitenland	€
Uitgaven totaal	€
Inkomsten	
Eventueel Erasmusbeurs	€
Stagevergoeding van de werkgever	€
Uitwonendenbeurs	€
Stopzetten OV- kaart	€
spaargeld	€
Inkomsten totaal	€

Studiefinanciering & OV

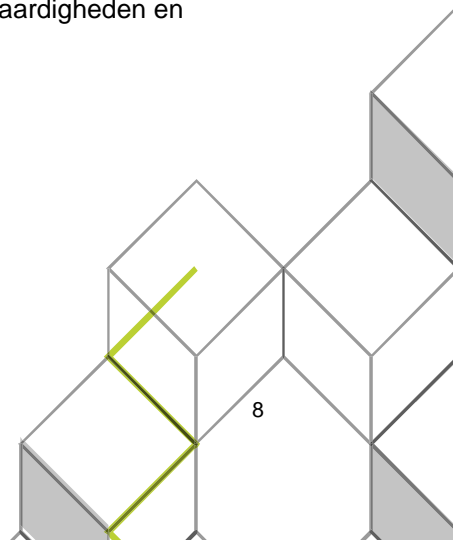
Ga je in het buitenland stagelopen en woon je nu nog op je ouderlijk adres, dan kun je via DUO een uitwonende beurs aanvragen. Het formulier kun je via internet downloaden³. Ook bestaat er de mogelijkheid om je OV-jaarkaart voor die maanden stop te zetten. Je krijgt dan het bedrag teruggestort. Van school heb je dan een verklaring nodig dat je die maanden in het buitenland zult verblijven. Deze verklaring moet je 2 maanden voor vertrek inleveren bij DUO.

Studentenkaart

Het kan handig zijn een bewijs bij je te hebben dat je student bent. Dit kan je kortingen opleveren bij entreegelden, transport etc. Vaak is je MBO Amersfoort pas voldoende. Je kunt er ook voor kiezen om voor je vertrek naar het buitenland een International Student Identity Card (ISIC) aan te schaffen. De ISIC-kaart is een internationaal erkend bewijs van je status als voltijdstudent en kost € 12,-.

De kaart biedt ruim 40.000 kortingen en voordelen in 120 landen wereldwijd. Je kunt kortingen krijgen op tickets, accommodaties, transport, musea, culturele- en historische bezienswaardigheden en internationale telefoongesprekken. Kijk voor meer informatie op www.isic.org.

³ <https://duo.nl/particulier/studiefinanciering-buitenland/>

Voor stages in Europa vraagt MBO Amersfoort elk jaar subsidie aan. Dit is een tegemoetkoming in de extra kosten die je maakt voor een stage in het buitenland. Het is nooit kostendekkend. Het is altijd afwachten of de subsidie ook daadwerkelijk wordt toegekend. Je kunt het daarom niet benoemen als extra inkomen maar je kunt het beschouwen als een extra meevaller als er wel geld beschikbaar is. Je BPV-coördinator binnen de opleiding kan je hier meer over vertellen en kan aangeven of er nog budget beschikbaar is.

Als er budget is, en je komt hiervoor in aanmerking, dan zijn er ook een aantal (administratieve) verplichtingen waar je aan moet voldoen. Hierover ontvang je zo nodig meer informatie van je BPV-coördinator of de contactpersoon Internationalisering (bijlage 4).

Verzekeringen

We willen dat je goed verzekerd op reis gaat.

We beginnen met een waarschuwing. Denk niet dat je automatisch verzekerd bent via de school. De verzekering van school is altijd aanvullend. Dit wil zeggen dat jij eerst zelf een verzekering moet hebben alvorens je een beroep kan doen op de verzekering van school.

Zorgverzekering

Studenten dienen zelf een ziektekostenverzekering/zorgverzekering te regelen. Voor een buitenlandstage moet je een ziektekostenverzekering met buitenlanddekking hebben. Voor sommige landen is er een speciaal schadeformulier E111 beschikbaar bij je zorgverzekeraar en voor de Europese landen heb je een zorgpas met EHIC nodig. Neem die dus mee.

Wat is een zorgpas met EHIC? De zorgpas is gekoppeld met de EHIC (European Health Insurance Card). De EHIC vind je op de achterkant van je zorgpas. Deze is persoonsgebonden, gratis en geldig in alle landen binnen de EU. Met de EHIC krijg je bij tijdelijk verblijf in het buitenland medische zorg als dit nodig is. Je moet dan wel in Nederland een basisverzekering hebben. Bovendien heb je met de pas recht op dat de kosten voor medische zorg betaald worden volgens de wetgeving van het land waar je de zorg krijgt.

Let op: Je kunt niet altijd zomaar verzekerd blijven via de Nederlandse zorgverzekering wanneer je in het buitenland verblijft. Of je verzekerd kunt blijven is afhankelijk van jouw situatie. Als je korter dan een jaar naar het buitenland gaat en niet betaald gaat werken, dan kun je in Nederland verzekerd blijven. Ontvang je een vergoeding (dit kan ook kost en inwoning zijn) of blijf je langer dan een jaar? Je moet dan contact opnemen met de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Deze bekijkt jouw situatie en bepaalt of je Wlz-verzekerd mag blijven in Nederland. Kom je niet in aanmerking om de Nederlandse zorgverzekering aan te houden? Sluit dan een speciale [reisverzekering voor stage in het buitenland](https://www.studentenverzekering.nl/reisverzekering/stage-in-het-buitenland.html) ⁴ af.

⁴ <https://www.studentenverzekering.nl/reisverzekering/stage-in-het-buitenland.html>

Ongevallenverzekering

MBO Amersfoort heeft studenten verzekerd bij schoolactiviteiten, gedurende hun verblijf op school, of tijdens andere activiteiten in schoolverband en wel gedurende de tijd dat zij onder toezicht staan van onderwijzend personeel van de school. Meeverzekerd is de benodigde reistijd voor het rechtstreeks komen en gaan naar de genoemde schoolactiviteiten. De verzekering is eveneens van kracht voor studenten gedurende hun stagewerkzaamheden, inclusief de benodigde reistijd voor het komen en gaan naar de plaats waar de stagewerkzaamheden plaatsvinden. Schade aan materiële zaken zoals brillen, kleding en vervoermiddelen is niet meeverzekerd. Geneeskundige en tandheelkundige kosten worden tot bepaalde maxima uitsluitend vergoed, wanneer de eigen ziektekostenverzekering van de student de kosten niet of niet volledig voor haar rekening neemt.

Aansprakelijkheidsverzekering

Elke student of zijn/haar ouders/wettelijk vertegenwoordigers, behoort zelf een verzekering te hebben afgesloten die Wettelijke Aansprakelijkheid dekt. MBO Amersfoort heeft voor de studenten een (secundaire) aansprakelijkheidsverzekering afgesloten. Primair geldt eerst de particuliere verzekering van de student. De aansprakelijkheid van studenten is meeverzekerd voor activiteiten die plaatsvinden binnen de lessen of verband houden met activiteiten die in schoolverband worden ondernomen. Deze verzekering dekt onder bepaalde voorwaarden ook schade die tijdens stage werkzaamheden is toegebracht aan derden of aan de stage verlenende adres, tijdens de uitoefening van de werkzaamheden door de stagiaire. Stages in het buitenland zijn meeverzekerd. Voor stages in Amerika of Canada gelden aangepaste voorwaarden. Uitgesloten is de dekking van schade die is ontstaan ten gevolge van het gebruik van gekentekende en niet- gekentekende motorrijtuigen op de openbare weg.

Reis- en bagageverzekering

Als student moet je zelf een reis- en bagageverzekering afsluiten. Ga goed na welke risico's je wilt verzekeren (en wat al gedekt wordt door bovenstaande verzekeringen) en sluit op basis daarvan eventueel een reis- en bagageverzekering af.

Annuleringsverzekering

Dit is een verzekering die je kunt afsluiten en waarmee je kosten kunt dekken als je door onvoorziene omstandigheden plotseling niet kunt vertrekken of eerder terug moet komen.

BPV-overeenkomst op laten stellen

Voor elke stage heb je een praktijkovereenkomst (POK) nodig. Dat is een bewijs dat je officieel niet op school bent en het is ook een voorwaarde voor de verzekering. Een praktijkovereenkomst kan alleen opgesteld worden als het stagebedrijf erkend is door het SBB. De studentenadministratie van je opleiding stelt de praktijkovereenkomst op en stuurt deze op naar het bedrijf. Uitgangspunt is dat er een door alle partijen ondertekende praktijkovereenkomst ligt voor vertrek naar het buitenland.

Paspoort, visum, NIE-nummer

Als je naar het buitenland gaat kun je in sommige gevallen gebruik maken van je identiteitskaart. Dat geldt voornamelijk voor de Europese bestemmingen. In alle andere gevallen heb je een paspoort nodig. Soms moet je paspoort nog een aantal maanden geldig zijn nadat je het land verlaten hebt. Voor verre bestemmingen heb je soms ook een visum nodig, dit moet je meestal ruim van tevoren aanvragen. Dat kost altijd tijd en geld!

Voor buitenlandse bestemmingen kun je ook nog de app van de douane raadplegen⁵.

Hier vind je veel tips over reisbagage, EU landen en omrekenen van valuta, volume en gewicht.

⁵ <http://reizigers.douane.nl/>

Houd er rekening mee dat als je naar Spanje gaat je een NIE-nummer moet regelen. Dit is een soort Burgerservicenummer dat je nodig hebt als je gedurende langere tijd in Spanje stage wilt gaan lopen. Meer informatie vind je op via deze [link](#)⁶. Het aanvragen van dit NIE-nummer kost tijd, belangrijk dus om rekening mee te houden in je voorbereiding.

Ook voor andere landen zijn er mogelijk aanvullende eisen, zorg dat je je daarin verdiept. Informatie over visum en werkvergunning vind je:

- bij de ambassade van het land waar je gaat stagelopen. Kijk bij het ministerie van Buitenlandse Zaken⁷ voor de adressen;
- op de landenpagina's van de website Wilweg⁸;
- bij online visumdiensten.

Gezondheidsrisico's en vaccinaties

Stel je voor vertrek goed op de hoogte van de specifieke risico's van het land van bestemming en het werk dat je daar gaat doen. Je blijft in alle gevallen zelf verantwoordelijk voor je eigen gezondheid. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken geeft actuele [reisadviezen](#) per land⁹. Controleer goed of er bepaalde vaccinaties verplicht zijn of aanbevolen worden. Via de plaatselijke GGD kun je hierover informatie krijgen.

Taal en cultuur

In de periode voor je stage in het buitenland moet je je goed voorbereiden op je verblijf door je te verdiepen in de cultuur van het land (en bedrijf) waar je stage gaat lopen. Probeer zoveel mogelijk informatie te verzamelen over het land, de regio en het bedrijf waar je terecht komt. Kijk ook naar normen en waarden, gewoontes.

Tijdens je stage kan er verschil zijn tussen de voertaal (bijvoorbeeld Engels) en de taal van het land. Zorg dat je hierop voorbereid bent. Krijg je een Erasmus+-beurs dan is het vaak mogelijk om via dit programma een taalcursus te doen in een heel aantal talen. Vraag hiernaar bij je BPV-coördinator of contactpersoon Internationalisering.

Het tijdelijk verhuizen naar het buitenland is een grote verandering. Veel studenten ervaren dan ook een cultuurschok als ze eenmaal in het buitenland zijn. Het is goed je te realiseren dat dit er bij hoort en dat het tijd nodig heeft om je hier op aan te passen. Vaak doorloop je de volgende fases:

Fase 1 Alles is mooi en prachtig

Fase 2 Er ontstaan misverstanden en irritaties

Fase 3 Je raakt in een dip/wilt niet meer (vaak is dit rond de 2^e week)

Fase 4 Je past je aan de nieuwe cultuur

Fase 5 Je hebt de cultuurverschillen geaccepteerd en kan functioneren in je nieuwe realiteit.

Als je weer terug bent in Nederland dan doorloop je vaak dezelfde 5 fases nog een keer. Wil je er wat meer over lezen bekijk de [site](#)¹⁰.

Duurzaamheid

In het buitenland ga je aan de slag met het ontwikkelen van internationale competenties ¹¹.

Eén van de competenties is, betrokkenheid met maatschappelijke en politieke kwesties op mondiaal niveau. Een belangrijk thema op mondiaal niveau is op dit moment de duurzaamheid van de wereld.

Ter voorbereiding op je stage in het buitenland vinden we het van belang dat je inzicht krijgt in duurzaamheid in de wereld en welke invloed JIJ daarop hebt. Als je in het buitenland stage gaat lopen zal je daar naartoe moeten reizen. Het is goed om dan stil te staan bij die impact van jouw reis op het

⁶ <http://www.exteriores.gob.es/Consulados/AMSTERDAM/en/ServiciosConsulares/Pages/NIE.aspx>

⁷ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/vakantie-en-reizen/vraag-en-antwoord/reisdocument-buitenland>

⁸ <https://www.wilweg.nl/>

⁹ <https://www.nederlandwereldwijd.nl/reizen/reisadviezen>

¹⁰ <https://barendspsychology.com/nl/cultuurshock/>

¹¹ <https://www.nuffic.nl/sites/default/files/2020-08/model-internationale-competenties.pdf>

milieu. Ook ter plaatse kun je nadenken over duurzaamheid. We vragen van je, als onderdeel van de voorbereiding op je buitenlandstage, dat je de opdracht in bijlage 5 gaat maken. Maak je gebruik van een Erasmus-beurs dan is deze opdracht verplicht.

8 Vastleggen afspraken

Het is belangrijk dat je er voor zorgt dat het leerbedrijf en jij goed weten wat jullie van elkaar verwachten. Mochten er nog zaken onduidelijk zijn dan is het belangrijk die nu nog goed te regelen. Waar moet je allemaal afspraken over maken?

Met het leerbedrijf:

- Werkzaamheden die je op het bedrijf moet uitvoeren
- Werktijden en overige arbeidsvoorwaarden
- Aard en frequentie van de begeleiding vanuit het bedrijf
- Bedrijfskleding
- Begin- en einddatum van de stage/BPV
- Onkosten- en BPV-vergoeding

Met school:

- Definitieve formulering van de BPV-opdrachten
- Aard en frequentie van de begeleiding vanuit school
- Administratieve afspraken (bv voor Erasmus+)
- Verslaglegging

De afspraken worden vastgelegd in de praktijkovereenkomst (POK) en eventueel een aanvullend document (zoals een Learning Agreement indien je een tegemoetkoming van Erasmus+ ontvangt). Deze praktijkovereenkomst moet bij een buitenlandstage opgesteld worden in het Engels. De overeenkomst kan pas getekend worden als bekend is naar welk leerbedrijf je gaat, het leerbedrijf erkend is door SBB en bovengenoemde afspraken duidelijk zijn.

9 Uitvoering

Na alle voorbereiding is het dan zo ver, je gaat op stage in het buitenland. Zorg dat iedereen (school en thuis) weet waar je heen gaat (woonadres en adres stagebedrijf). Neem alle documenten mee die je tijdens je stage nodig hebt (denk aan BPV-boek, eventuele contracten die ondertekend moeten worden, Erasmus+-documenten, opdrachten etc.)

Contact met school en je stagebegeleider

Tijdens je stageperiode houd je contact met je BPV-coördinator via e-mail, WhatsApp, face-time, teams etc. Het is handig om je schoolmail in die periode door te laten sturen naar je privé-mail zodat je geen berichten mist.

Het zal niet altijd mogelijk zijn om een bezoek door je BPV-coördinator te realiseren in het buitenland. In dat geval zal er intensiever contact zijn via mail en teams.

Voor je vertrek maak je met je BPV-coördinator op school afspraken over de begeleiding en op welke manier jullie contact houden. Sommige opleidingen zullen je vragen om een blog aan te maken om je ervaringen met anderen te delen. Een belangrijk aspect hierbij is dat je altijd goed moet nadenken wat je over het bedrijf in de blog zet. Houd het netjes!

Calamiteit tijdens je stage

Tijdens een verblijf in het buitenland kan er natuurlijk altijd iets misgaan. Het is handig om hier van tevoren al bij stil te staan. Denk daarbij aan ernstige ziekte, betrokkenheid bij een ongeval, arrestatie, seksuele intimidatie, diefstal van belangrijke papieren, ernstige ziekte/overlijden van een familielid thuis, enzovoort. Allemaal zaken waarvan je hoopt dat het niet gebeurt, maar de kans is aanwezig.

Dit is de reden dat we je vragen een gegevensformulier in te vullen en in te leveren bij je BPV-coördinator. Hierop staat belangrijke informatie in het geval dat er toch iets voorvalt. Dit formulier krijg je van je docent of BPV-coördinator.

Zorg dat contactpersonen thuis en op school over de meest recente informatie beschikken. De algemene stelregel is: neem bij calamiteiten altijd contact op met je BPV-coördinator op school en de stagebegeleider van je stagebedrijf. Schakel bij schade (ook bijvoorbeeld bij een ziekenhuisopname) zo snel mogelijk je verzekeringsmaatschappij in.

10 Afronding van je stage

Net als bij alle stages zal je aan het eind van je stage beoordelingsformulieren moeten laten invullen en ondertekenen. Soms zal je ook bewijsstukken moeten overleggen. Als je Erasmus+-subsidie hebt ontvangen dan moet je ook daarvoor bewijsstukken inleveren. Dit wordt met je afgesproken op het moment dat duidelijk is dat je subsidie ontvangt.

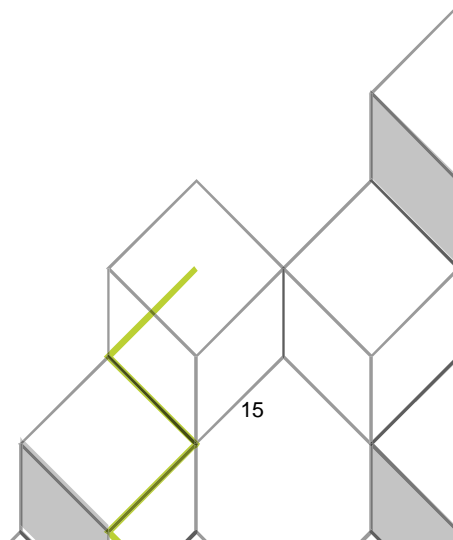
We willen graag dat je na je buitenlandstage ander studenten enthousiast maakt voor een stage in het buitenland. Je opleiding kan daarom aan je vragen om je ervaringen vast te leggen in een blog/vlog/presentatie en dit weer te delen met studenten op een open dag of een voorlichting in de klas.

We wensen je veel plezier en succes bij je buitenlandstage!

Bijlage 1 - Checklist IBPV

1. Wil ik naar het buitenland?	
Nadenken over:	Check?
<ul style="list-style-type: none"> • Heb je tijd om je goed voor te bereiden? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Spreek je de taal voldoende? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Wil je in een andere cultuur leven/werken? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Heb je last van heimwee? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Ben je zelfstandig genoeg? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Kun je het betalen? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Wat wil je gaan leren? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Ben je 18+? 	
2. Mogelijkheden binnen de opleiding	
Besprek met je BPV-coördinator en/of SLB'er:	Check?
<ul style="list-style-type: none"> • Wat de mogelijkheden zijn om in het buitenland stage te lopen? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Welke selectiecriteria er zijn? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Wanneer er voorlichting wordt gegeven? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Welke actie van jou wordt verwacht? 	
3. Oriëntatie op mogelijke stageplekken	
<ul style="list-style-type: none"> • Het stagebedrijf moet erkend zijn (of worden) door S-BB; 	
<ul style="list-style-type: none"> • www.stagemarkt.nl voor bedrijven die al erkend zijn; 	
<ul style="list-style-type: none"> • Goed nagaan of bedrijf geschikt is (denk aan begeleiding, niveau, verzekeringen, uitvoering werkprocessen, afname van examen); 	
<ul style="list-style-type: none"> • Informeren naar vaste partnerschappen; 	
<ul style="list-style-type: none"> • Informeer bij studenten die al geweest zijn; 	
<ul style="list-style-type: none"> • Soms kunnen bemiddelingsbureau behulpzaam zijn, check altijd ervaringen met dit soort bureaus bij je BPV-coördinator. 	
4. Opstellen stageplan	
Stageplan omvat:	Check?
<ul style="list-style-type: none"> • Persoonlijke leerdoelen 	
<ul style="list-style-type: none"> • Gewenste stage <ul style="list-style-type: none"> - Motivatie - Verwachtingen - Leerdoelen - Voorbereiding - Tijdsplanning 	
5. Contact leggen met buitenlands bedrijf	
<ul style="list-style-type: none"> • CV opstellen 	
<ul style="list-style-type: none"> • Sollicitatiebrief opstellen 	
<ul style="list-style-type: none"> • Kennismakingsgesprek (telefonisch/skype/face-time) 	
6. Huisvesting	
<ul style="list-style-type: none"> • Door school geregeld of zelf regelen? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zoeken naar huisvesting 	
<ul style="list-style-type: none"> • Kosten uitzoeken (denk ook aan borg, energiekosten, schoonmaakkosten) 	
7. Praktische voorbereiding	

• Begroting maken met kosten en inkomsten	
• Studiefinanciering aanpassen	
• OV-reisproduct stopzetten	
• Erasmus-subsidie aanvragen indien mogelijk	
• Verzekeringen regelen	
• POK opstellen	
• Paspoort, visum, NIE-nummer (indien nodig) in orde maken	
• Gezondheidsrisico's/vaccinaties	
• Taal en cultuur eigen maken	
• Duurzaamheid	
8. Vastleggen afspraken	
• Met school <ul style="list-style-type: none"> - POK - Subsidie (Erasmus) 	
• Met leerbedrijf	
10. Afronding	
• Inleveren BPV-verklaring, werkboeken, bewijsstukken Erasmus, verslagen	

Bijlage 2 - Checklist is een internationale stage iets voor jou?

Checklist:

Beantwoord de onderstaande vragen voor jezelf:

- Wat verwacht je van een stage in het buitenland?
- Wat wil je leren?
- Wat wil je doen?
- Wat wil je zien?
- In welke land kun je dit bereiken?

Beantwoord dan onderstaande vragen zo eerlijk mogelijk voor jezelf. Bespreek ze ook met iemand die jou goed kent, bijvoorbeeld met je ouders of een goede vriend(in).

- Vind je het leuk om je in een andere cultuur te verdiepen?
- Ben je zelfstandig genoeg om je alleen (of met een klasgenoot) in het buitenland te redden?
- Neem je makkelijk initiatief? Leg je makkelijk contacten?
- Heb je niet snel last van heimwee?
- Heb je doorzettingsvermogen?
- Bij tegenslag: kun je incasseren? Geef je niet steeds anderen de schuld als iets misloopt?
- Spreek je de taal van het land, of wil je die leren? Spreek je Engels?

Als je de meeste vragen hierboven met 'ja' kunt beantwoorden, maak dan een inschatting of je aan de volgende voorwaarden voldoet:

- Je wilt een beroepsgerichte stage doen.
- Dit wordt niet je eerste stage
- Je eerste, Nederlandse BPV moet met een voldoende zijn afgesloten.
- Je gedrag in de klas speelt een rol. Betrouwbaarheid/ je aan afspraken houden is een belangrijke eigenschap om naar het buitenland te mogen gaan.
- De stage is praktisch te organiseren en past binnen de opleiding die je volgt.

Denk je dat je aan deze voorwaarden voldoet? Neem dan contact op je SLB-er of IBPV coördinator.

Bijlage 3 - Erasmus+

Als je gebruik gaat maken van een beurs van Erasmus+ dan zijn er een aantal belangrijke documenten/onderdelen. Hieronder leggen we kort uit wat de verschillende documenten/onderdelen zijn:

Erasmus+ contract

In dit contract staan de voorwaarden van Erasmus+. Jijzelf, de school en Erasmus+ moeten dit ondertekenen.

Quality Commitment

In dit document staan alle beloftes die jij, school en je stageplaats doen om van jouw stage een succes te maken. Dit is een Engelstalig formulier. Dit moet samen met de Learning Agreement ondertekend worden.

Learning Agreement

In dit document schrijf je op wat je gaat doen en leren op je stageplaats. Dit maak je samen met je SLB-er/ IBPV-er van school en van de stageplaats want hierin staan ook inhoudelijke zaken. Deze moet samen met de Quality Commitment ondertekend worden.

OLS Taaltest

Zodra de school je heeft aangemeld bij Erasmus+ krijg je bericht van OLS met instructies. De test bestaat uit 2 test momenten. De eerste test moet je maken voordat je vertrekt en de tweede test nadat je gestopt bent met je stage. Zo kunnen we goed zien of de stage in het buitenland geholpen heeft om je vaardigheden in de vreemde taal te verbeteren. De link naar de test ontvang je per mail.

Je hebt ook de mogelijkheid om gratis een online taal cursus te volgen. Als de eerste test aangeeft dat je nog veel moeite hebt met de taal dan krijg je deze gelijk aangeboden. Anders kun je via je SLB-er/IBPV-er ook zo'n taal cursus aanvragen. Natuurlijk adviseren wij je deze te doen.

Deze taaltest telt niet voor studenten die korter dan 19 dagen naar het buitenland gaan met Erasmus+.

Europass Mobility

Dit is een officieel Europees document waarop komt te staan dat je een officiële buitenlandse stage hebt gelopen. Je krijgt dit document tegen het einde van je stage van school. Het document moet je ook door de begeleider van je stageplaats laten ondertekenen.

VERBETER DE WERELD

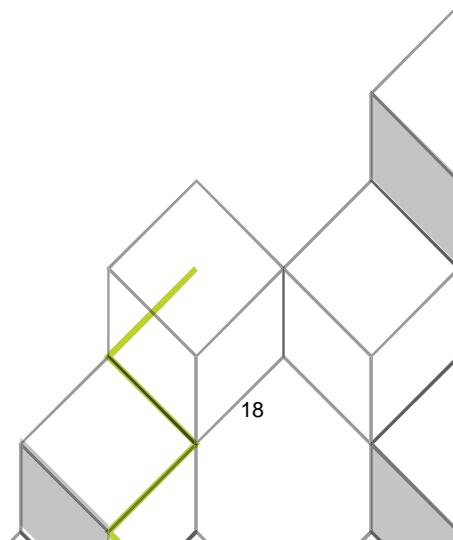
BEGIN

Loesje

Postbus 1045

6801 BA Arnhem

www.loesje.nl

Duurzaamheid/ Sustainability

Wat leuk dat jij je internationale competenties wilt ontwikkelen. Deze [competenties](#)¹² kan je op meerdere manieren ontwikkelen, zowel in het buitenland als in je eigen land.

Eén van de competenties is - betrokkenheid met maatschappelijke en politieke kwesties op mondiaal niveau. Een belangrijk thema op mondiaal niveau is op dit moment de duurzaamheid van de wereld en hier gaat deze opdracht ook over.

Het doel van deze opdracht is om inzicht te krijgen in duurzaamheid in de Wereld en welke invloed *JIJ* daarop hebt.

Je hebt vast wel gehoord over klimaatveranderingen, armoede en ongelijkheid in de wereld. Dit is allemaal onderdeel van het onderwerp duurzaamheid. Duurzaamheid is van wereldwijd belang. In 2015 is er door de Verenigde Naties een mondiale agenda aangenomen die een eind moet maken aan armoede, ongelijkheid en klimaatverandering. En zijn er zeventien Sustainable Development Goals opgesteld om de wereld tot een betere plek te maken in 2030.

Ook *jij* kan helpen om deze doelen te bereiken!

Ga naar youtube. Type in "Nature speaks" en bekijk het onderstaande filmpje of gebruik de QR-code.

¹² <https://www.nuffic.nl/sites/default/files/2020-08/model-internationale-competenties.pdf>

Opdracht 1; Wat is duurzaamheid ?

60 min

Als eerste zal je moeten weten wat duurzaamheid inhoud. Dit is dan ook de inhoud van opdracht 1. Iedere persoon gebruikt een bepaald deel van de aarde, dit wordt je voetafdruk genoemd. Hoe kleiner je voetafdruk is, hoe duurzamer jij omgaat met de aarde! Wat is jouw mondiale voetafdruk? De voetafdruk (ook wel mondiale of ecologische voetafdruk genoemd) is de ruimte die we per persoon innemen op Aarde. Deze ruimte wordt berekend op basis van je levensstijl. Alles wat je consumeert kost namelijk ruimte. Eten en drinken neemt bijvoorbeeld ruimte in, omdat het verbouwd en vervoerd moet worden. Maar ook papiergebruik (denk aan bomenkap) en energieverbruik (CO2 uitstoot) kosten veel ruimte.

Ben je je bewust van wat je eet en drinkt, wat je uitprint en wanneer je de bus, tram, fiets of auto neemt? De gevolgen van je gedrag kunnen met de voetafdruk in een getal worden uitgedrukt. Dit getal geeft aan welk stukje van de aardbol je in beslag neemt. De voetafdruk is wereldwijd de afgelopen jaren sterk is gestegen. Als we zo doorgaan zijn er straks meer dan twee aardbollen nodig om in de totale ruimtebehoefte te voorzien!

a. bekijk deze [korte film](#)¹³ en beantwoord de vragen

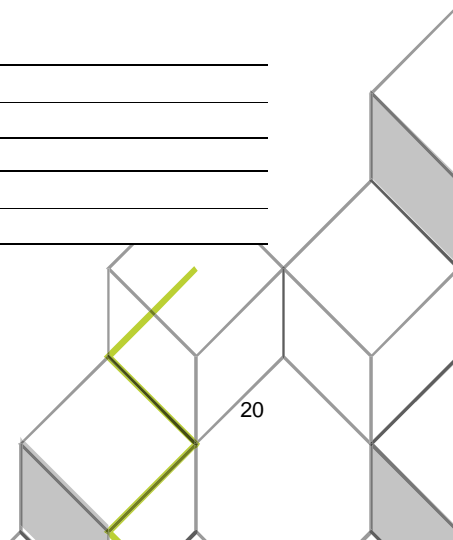
b - Wat is Earth Overshoot Day? (ongeveer 50 woorden)

-Wat gebeurt er als we zo doorgaan? (ongeveer 50 woorden)

- Wat kan Nederland doen om minder te verbruiken? (ongeveer 50 woorden)

- Wat kan jij doen om minder te verbruiken? (ongeveer 50 woorden)

¹³ <https://nos.nl/op3/artikel/2244088-waarom-we-eigenlijk-twee-aardes-nodig-hebben.html>

Opdracht 3 internationale stage

30 min

We rijden, vliegen en varen wat af op de wereld. Om zelf naar een bepaalde plek te gaan of om goederen ergens naar toe te brengen.

Meestal gaat dat vervoer op fossiele brandstoffen. De vliegtuigen vliegen op kerosine en de auto's rijden op benzine of diesel. Schepen gebruiken vaak zwaar vervuilende stookolie.

Er is er veel infrastructuur voor nodig. Wegen, bruggen, viaducten, havens, vliegvelden etc.

Dit geeft vervuiling, versnippering, broeikaseffect, smog, uitputting van aardolie. Iedere dag gaan er 86 miljoen vaten olie doorheen.

Wat er aan te doen ?

Auto's

Bij auto's is van belang

- hoe milieuvriendelijk hij is,
- de afstand en het weg type (veel in de

stad of juist op de snelweg),

- het bouwjaar,
- het rijgedrag,
- dakkoffers, aanhangwagens en caravans (60% meer verbruik)
- de bezettingsgraad.

Alle auto's hebben milieulabels. Een zuinige auto maakt 100 gram CO₂ per km

Vliegen

Vliegen geeft evenveel milieubelasting als dat je alleen in de auto zit. Omdat je met vliegen vaak veel kilometers maakt en je in de auto ook met vier personen kan zitten, is vliegen veel milieu belastender dan autorijden. Ongeveer 400 gram CO₂ per km.

Een vliegreis buiten Europa heeft zo al snel een uitstoot groter dan een jaar autorijden.

Vliegereizen zijn te compenseren met Trees for Travel of OCO₂ .

Treinen

Nog beter is de trein nemen. De NS rijdt volledig op groene stroom. Hoeveel je het milieu belast hangt af van de afstand, het type

trein en de snelheid. "Haste is waste". Ofwel een hoge snelheidstrein verbruikt veel meer energie dan een gewone trein.

Een reis met de trein is gemiddeld een factor vijf maal zo duurzaam als een reis met de auto. Dubbeldekkers zijn zuiniger.

China heeft enorm geïnvesteerd (40 miljard) in een spoorlijn naar Europa.

Een trein produceert 10 gram CO₂ / km (schatting). Op duurzame energie 0 gram CO₂ per km.

Schepen

Schepen varen meestal langzaam omdat men precies berekent wat het meest economisch is. Veel van wat we kopen komt uit China. Het wordt aangevoerd in containerschepen waarbij de grootsten op dit moment zelfs 20.000 containers per stuk kunnen vervoeren (= 20.000 vrachtauto's).

Het nadeel is de vervuilende stookolie. Men is bezig met boten met rotorzeilen of met het vindskip principe

Touringcar / bus

De meeste touringcars voor personenvervoer naar het buitenland zijn slechts enkele jaren oud en voldoen daardoor aan vrij recente emissienormen.

De uitstoot per persoon hangt af van de bezettingsgraad. Lijndienstritten hebben een gemiddelde bezetting van 70 procent. Bij pendelbussen die in het hoogseizoen naar populaire bestemmingen rijden, is dat ongeveer 90 procent. Per reiziger stoten pendelbussen dus minder uit.

Neem liever een pendelbus dan een lijnbus.

Pendelbussen zijn beter bezet. Een touringcar zit (per persoon) op 5 gram CO₂ per km.

Opdracht : Als je dit weet ! (voor extra [informatie](#)¹⁶)
Hoe ga jij naar je internationale stage?

Extra: Opdracht 4

Beluister de film [De energiecommissaris spreekt het hele MBO toe - YouTube](#)¹⁷ en doe mee!
Bedenk een mogelijkheid om van onze wereld een paradijs te maken!

¹⁶ <https://betterplaces.nl/co2-neutraal-reizen>
¹⁷ https://www.youtube.com/watch?v=bJdSTY_mqF8&feature=youtu.be

